

ชิ้นงานจัดแสดงในนิทรรศการประกอบกิจกรรมเสวนา “มุก-มูม-ใหม่: งานหัตถกรรมเครื่องมุกกับการใช้ วัสดุดิบเชิงสร้างสรรค์”

Artifact in topic “Mother-of-Pearl From A New Perspective: Mother-of-Pearl Handicrafts and the Creative Use of Materials”

20. ตลับไม้ประดับมุกรูปอึ่งอ่าง

ที่มาของชิ้นงาน/ กำหนดอายุ: ศิลปะกัมพูชา สมัยกรุงพนมเปญตอนต้น (ร่วมสมัยกับกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น)

ชื่อผู้สะสมชิ้นงาน/ชื่อผู้สร้างชิ้นงาน: คุณกฤษณ์ โรจนเสนา

วัสดุที่ใช้: ไม้เนื้ออ่อน ยางรัก เปลือกหอยมุก

แหล่ง/สถานที่จัดทำ: กัมพูชา

ข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง: คนโบราณในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ทั้งในประเทศไทยและกัมพูชามีวัฒนธรรมร่วม ที่ใกล้เคียงกันมาก นิยมสร้างตลับไม้ประดับมุกเพื่อใส่สิ่งของส่วนตัว บางครั้งก็ใส่อุปกรณ์ที่ใช้รับประทานกับ หมาก

โครงสร้างขึ้นรูปด้วยไม้ไผ่สานและมีการลงรักและประดับมุกแต่บางครั้งก็ใช้ไม้เนื้ออ่อนเพื่อให้มีน้ำหนักเบา แกะสลักเป็นรูปทรงตามต้องการ และลงรัก ประดับมุก

การสร้างตลับรูปอึ่งอ่างนั้นอาจเนื่องมาจากคติความเชื่อแต่โบราณดั้งเดิมว่าอึ่งอ่างเป็นสัตว์ที่ร้องเรียกฝน จะ ส่งเสียงร้องในช่วงเวลาฝนตกจึงถือเป็นสัญลักษณ์แทนความอุดมสมบูรณ์ ชุมชนร่วมเย็น ตลับรูปทรงอึ่งอ่างจึง เป็นที่นิยมสืบมา

Bullfrog-Shaped Wooden Case Inlaid with Mother of Pearl

Time of Manufacture/ Age: The early Phnom Pehn style/ co-exist with the early Rattanakosin era

Collector/ Creator: Krit Rojjasaena

Used Materials: Softwood, Lacquer Varnish, Pearl Shells

Place of Creation: Cambodia

Description: In the early Rattanakosin era, people in Thailand and Cambodia shared similar cultures. They created mother-of-pearl inlaid wooden cases for storing personal belongings or, sometimes, “Chian Maak”, a betel kit consisting of equipment essential for betel chewing. The case is framed using handwoven bamboo strips, lacquered, and inlaid with mother of pearl. Sometimes, to make it lightweight, it is framed using softwood, which is in turn carved into the desired pattern, lacquered, and inlaid with mother of pearl.

The reason for the case being made in the shape of a bullfrog may be in accordance with ancient beliefs that the bullfrog is an animal that calls for rain. It cries when it is raining, therefore it is considered a symbol of fertility. Hence cases for storing personal belongings being popularly made in the shape of a bullfrog.

ชิ้นงานจัดแสดงในนิทรรศการประกอบกิจกรรมเสวนา “มุก-มูม-ใหม่: งานหัตถกรรมเครื่องมุกกับการใช้
วัตถุดิบเชิงสร้างสรรค์”

Artifact in topic “Mother-of-Pearl From A New Perspective: Mother-of-Pearl Handicrafts
and the Creative Use of Materials”

